

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Безпека в надзвичайних ситуаціях

спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	Публічне управління та адміністрування	факультет	Факультет мехатроніки та інжинірингу
освітній рівень	Перший (бакалаврський)	кафедра	Кафедра механотроніки, безпеки життєдіяльності та управління якістю

ВИКЛАДАЧ

Ляшенко Сергій Олексійович

Вища освіта – спеціальність механізація сільського господарства, інженер-механік
Науковий ступень - доктор технічних наук, 05.13.07 – автоматизація процесів керування
Вчене звання - професор
Досвід роботи – більше 40 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- автор більше ніж 200 друкованих праць;
- член постійної спеціалізованої вченої ради. 05.13.07 – автоматизація процесів керування, 05.13.07 – автоматизація процесів керування у Східноукраїнському національному університеті ім. В. Даля Міністерства освіти та науки України.
- співавтор 5 наукових публікацій у періодичних виданнях, які включені до наукометричної бази Scopus
- автор більше 30 методичних розробок;
- співавтор 4 тематичних публікацій;
- учасник наукових і методичних конференцій.

телефон	0679145143, 0953018819	електронна пошта	lyashenkosa05@ukr.net	дистанційна підтримка	Moodle
---------	---------------------------	------------------	-----------------------	-----------------------	--------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування у майбутніх фахівців в їхній подальшій професійній діяльності рівня знань та умінь безпеки в надзвичайних ситуаціях, уміння приймати економічно обґрунтовані рішення щодо безпеки на виробництві а також активної позиції щодо практичної реалізації принципу пріоритетності безпеки та здоров'я працівників на виробництві.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота
Специфічні результати навчання і форми їх контролю	<ul style="list-style-type: none"> організувати результативні та безпечні умови праці / виконання індивідуального завдання
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 14 годин лекції, 16 годин практичні роботи; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції	ЗК 8. Здатність фахово аналізувати інформацію, оцінювати повноту та можливості її використання. ЗК 10. Здатність здійснювати професійну діяльність і приймати обґрунтовані рішення, керуючись засадами соціальної відповідальності, правових та етичних норм.	Програмні результати навчання	ПРН 4. Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції.
	ФК 5. Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України.		ПРН 21. Здійснювати ефективне управління цивільним захистом та впровадження безпечних умов функціонування державних установ та організацій органів виконавчої влади з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду в сфері цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. ПІДХОДИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ В НС

Лекція 1.	ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО БЕЗПЕКИ. Предмет безпеки в надзвичайних ситуаціях. Теоретичні основи безпеки. Науки, на яких базується	Практичне заняття 1 (ПЗ 1)	Методи визначення працездатності людини	Самостійна робота	Суть системи безпеки в надзвичайних ситуаціях. Основні її підсистеми. Визначення понять «безпека», «небезпека», «ризик».
-----------	--	----------------------------	---	-------------------	---

	безпека в надзвичайних ситуаціях. Теорія небезпеки та ризику.				<p>Нормативно-правова база системи безпеки в надзвичайних ситуаціях. Чинники природного середовища, що впливають на стан людини. Взаємозв'язок науково-технічного прогресу і навколишнього середовища. Забруднювачі довкілля і їх класифікація. Проблеми, що існують у людини в зміненому середовищі.</p>
Лекція 2.	СЕРЕДОВИЩЕ ДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ. Безпека навколишнє середовища. Класифікація негативних факторів. Негативні фактори активної групи та способи захисту від них.	ПЗ 2	Ідентифікація, оцінка і аналіз потенційних небезпек на виробництві		
Лекція 3.	БЕЗПЕКА У ЗАКОНАХ ТА ПІДЗАКОННИХ АКТАХ. Основні законодавчі акти з безпеки в НС. Екологічне законодавство. Основні положення Закону України "Про охорону праці".				
Лекція 4.	ОРГАНІЗАЦІЯ І ФУНКЦІОНУВАННЯ СЛУЖБИ ОХОРОНИ ПРАЦІ НА ВИРОБНИЦТВІ. Організація служби охорони праці на підприємстві. Завдання інженерно-технічних працівників щодо забезпечення нешкідливих та безпечних умов праці. Захист працівників від небезпечних виробничих факторів	ПЗ 3	Вивчення темпераменту людини		
Лекція 5.	СТВОРЕННЯ НОРМАТИВНИХ, КОМФОРТНИХ УМОВ ПРАЦІ НА ВИРОБНИЦТВІ. Нормалізація параметрів виробничого середовища. Методи і засоби контролю повітряного середовища.	ПЗ 4	Визначення професійного ризику		

Модуль 2. НАПРЯМКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ В НАДВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ

Лекція 6.	КРИМІНОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА. Джерела кримінологічних загроз об'єкта економіки. Система забезпечення кримінологічної безпеки об'єкта економіки. Заходи особистої кримінологічної безпеки.	ПЗ 5	Вивчення стресового навантаження людини	Самостійна робота	<p>Джерела небезпеки. Способи запобігання їх впливу на здоров'я людини. Основні складові здорового способу життя. Згубні звички, як фактор ризику. Найпоширеніше інфекції і</p>
-----------	--	------	---	-------------------	---

Лекція 7.	НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ . Класифікація надзвичайних ситуацій. Причини виникнення надзвичайних ситуацій. Природні надзвичайні ситуації. Надзвичайні ситуації антропогенного характеру.	ПЗ 6	Надання першої домедичної допомоги потерпілим при хімічних отруєннях	<p>захворювання людини. Способи їх запобігання.</p> <p>Джерела шкідливих речовин у робочих зонах.</p> <p>Характеристика електронезбезпеки, транспортної, пожежної, ядерної небезпеки. Методи захисту працівників від різних типів небезпеки.</p> <p>Причини виробничого травматизму і заходи щодо його попередження.</p> <p>Основні джерела і причини надзвичайних ситуацій техногенного походження.</p> <p>Основні принципи захисту населення в надзвичайних ситуаціях.</p> <p>Законодавчі акти, щодо захисту населення в надзвичайних ситуаціях</p> <p>Основні способи виживання людини в екстремальних умовах.</p>
Лекція 8.	ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА. Глобальні екологічні проблеми. Екологія харчових продуктів. Економіка екології.	ПЗ 7	Надання першої домедичної допомоги потерпілим при переохолодженні, втраті свідомості, ударах	
Лекція 9.	ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА. Причини виникнення пожеж. Організація протипожежного захисту на виробництві. Засоби пожежогасіння. Пожежний зв'язок та сигналізація.	ПЗ 8	Надання першої домедичної допомоги потерпілим при ураженнях електричним струмом	
Лекція 10.	ЗАГАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ			

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Конституція України/
2. Закон України «Про охорону праці» Зміни, внесені Законом України від 19.12.2021 №2249-VIII.
3. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування».
4. Кодекс законів про працю України.
5. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення». *Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 27, ст.218) зі змінами 2021.*
6. Кодекс цивільного захисту України.
7. Порядок здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 року № 444/
8. Правила пожежної безпеки в Україні, затверджені наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30.12.2014 № 1417 і зареєстровані у Міністерстві юстиції України 05.03.2015 за № 252/26697
9. Зеркалов Д.В. Охорона праці в галузі: Загальні вимоги. Навчальний посібник. - К.: Основа. 2011.
10. Основи екології: підручник / [О.В. Солошенко, А.М. Фесенко, С.І. Кочетова та ін.]; за ред. О.В. Солошенко. – Харків: Парус™, 2008. – 371с.
11. Радіоекологія [Текст] : підруч. для студ. спец. 101 "Екологія та охорона навколишнього середовища" усіх форм навч. вищ. навч. закл. /Ю. Г. Масікевич [та ін.] Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". - Чернівці : Місто, 2018. - 450 с.
12. Колодій А. М. Права людини і громадянина в Україні: Навч. посіб. / А. М. Колодій, А. Ю. Олійник. – К.: Юрінком Інтер, 2003.
13. Концепція удосконалення інституту юридичної відповідальності держави перед громадянським суспільством та особою в Україні / Шемшученко Ю.С., Оніщенко Н.М., Пархоменко Н.М., Стоєцький С.В. та ін. – К.: Інституту держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2014. – 112 с.

Методичне забезпечення

1. Основи охорони праці [Текст]. уклад.: М. М. Сакун, І. В. Москалюк.: навч.-метод. посіб. для студ. усіх напрямів навч. ОКР "бакалавр" Одес. держ. аграр. ун-т; - Херсон: Южполиграфсервис, 2013. - 68 с. - Бібліогр.: с. 67.
2. Екологічне інспектування. Практикум [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. /М. О. Клименко, А. М. Прищеп, Л. М. Стецюк, О. А. Брежицька; Нац. ун-т водного госп-ва та природокористування. - Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2014. - 228 с.
3. Л. Е. Піскунова, В. М. Заплатинський, Н. М. Опара. Безпека життєдіяльності [Текст] : прогр. (орієнтовна) навч. дисц. для здобувачів ступеня вищ. освіти "бакалавр" для всіх спец. в аграр. вищ. навч. закладах / НМЦ інформ.-аналіт. забезп. діяльності вищ. навч. закл. "Агроосвіта" ; уклад.: - Київ : Агроосвіта, 2016. - 18 с. - Бібліогр.: с. 16
4. авт.-уклад.: Л. М. Переверзєва [та ін.]. Вивчення стресового навантаження людини [Текст] : метод. рек. до практ. роботи для студ. освіт.-кваліфікац. рівня "бакалавр". Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. П. Василенка - Харків : ХНТУСГ, 2018. - 27 с. : табл. - Бібліогр.: с. 27
5. авт.-уклад.: Л. М. Переверзєва [та ін.]. Вивчення темпераменту людини [Текст] : метод. рек. до практ. роботи для студ. освіт.-кваліфікац. рівня "бакалавр" Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. П. Василенка ; авт.-уклад.: Л. М. Переверзєва [та ін.]. - Харків : ХНТУСГ, 2018. - 23 с.
6. уклад.: Л. М. Переверзєва [та ін.]. Вивчення працездатності людини [Текст] : метод. рек. до практ. роботи для студ. освіт.-кваліфікац. рівня "бакалавр". Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. П. Василенка ; Харків : ХНТУСГ, 2018. - 23 с. : табл. - Бібліогр.: с. 23 авт.-уклад.:
7. Г. Є. Мазнев, Ю. С. Скобло, С. О. Ляшенко. Економічне обґрунтування заходів та розробок з безпеки життєдіяльності [Текст] : метод. вказ. для студ.-дипломн. зі спеціаліз. "Охорона праці", спец. "Механізація сіл. госп-ва". Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. П. Василенка Харків : ХНТУСГ, 2004. - 30 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

	СИСТЕМА	БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.